

& visitabo super omnem, qui circumcisum habet praputium, & super Aegyptum, & super Iuda, & super Edom, & super filios Ammon, & super Moab, & super omnes qui attonsi sunt in comam, habitantes in deserto: quia omnes gentes habent praputium, omnis autem Domus Israel incircumcisi sunt corde.

CAPUT X.

Non est timenda caelestis constellatio, nec vanissima ac imbecillia idola: sed Dominus, qui solus est Deus, creator ac gubernator omnium, qui vastabit peccatores terra: plangit suum malum Ierusalem, & cum hominis non sit suas vias dirigere, orat Deum ne eos, qui ipsum cognoscunt, ad internecionem delectat, sed in hostes potius Iudaorum suum effundat furorem.

- 1. **A**udite verbum, quod locutus est Dominus super vos domus Israel.
- 2. Hec dicit Dominus: Iuxta vias Gentium nolite discere: & a signis caeli nolite metuere, quae timent Gentes:
- 3. quia leges populorum vanae sunt: quia lignum de saltu praecidit opus manus artificis in ascia.
- 4. Argento, & auro decoravit illud: clavis & malleis compedit, ut non dissolvatur.
- 5. In similitudinem palmae fabricata sunt, & non loquentur: portata tollentur, quia incedere non valent. nolite ergo timere ea, quia nec male possunt facere, nec bene.
- 6. * Non est similis tui Domine: magnus es tu, & magnum nomen tuum in fortitudine.
- 7. * Quis non timebit te o rex Gentium? tuum est enim decus: inter cunctos sapientes Gentium, & in universis regnis eorum nullus est similis tui,
- 8. pariter insipientes & fatui probabuntur: doctrina vanitatis eorum lignum est.
- 9. Argentum involutum de Tharsis affertur, & aurum de Ophaz: Opus artificis, & manus ararij: hyacinthus & purpura indumentum eorum. opus artificum universa haec.
- 10. Dominus autem Deus verus est: ipse Deus vivens, & rex sempiternus. ab in-

* Sap. 13. 11. & 14.

8.

* Mich. 7. 18.

* Apoc. 15. 4.

dignatione eius commovebitur terra: & non sustinebunt Gentes comminationem eius.

- 11. Sic ergo dicetis eis: Dii, qui caelos & terram non fecerunt, pereant de terra, & de his, quae sub caelo sunt.
- 12. * Qui facit terram in fortitudine sua, praeparat orbem in sapientia sua, & prudentiam suam extendit caelos.
- 13. Ad vocem suam dat multitudinem aquarum in caelo, & elevat nebulas ab extremitatibus terrae: * fulgura in pluviam facit, & educit ventum de thesauris suis.
- 14. Stultus factus est omnis homo a scientia, confusus est artifex omnis in sculptili: quoniam falsum est quod conflavit, & non est spiritus in eis.
- 15. Vana sunt, & opus risu dignum: in tempore visitationis suae peribunt.
- 16. Non est his similis pars Iacob: qui enim formavit omnia, ipse est: & Israel virga hereditatis eius: Dominus exercituum nomen illi.
- 17. Congrega de terra confusionem tuam, quae habitas in obsidione.
- 18. quia haec dicit Dominus: Ecce ego longe projiciam habitatores terrae in hac vice: & tribulabo eos ita ut inveniatur.
- 19. Vae mihi super contritione mea, pessima plaga mea. Ego autem dixi: Planctus haec infirmitas mea est, & portabo illam.
- 20. Tabernaculum meum vastatum est, omnes funiculi mei disrupti sunt, filii mei exierunt a me, & non subsistunt: non est qui extendat ultra tentorium meum, & erigat pelles meas.
- 21. Quia stulte egerunt pastores, & Dominum non quaesierunt: propterea non intellexerunt, & omnis grex eorum dispersus est.
- 22. Vox auditionis ecce venit, & commotio magna de terra Aquilonis: ut ponat civitates Iuda solitudinem, & habitaculum draconum.
- 23. Scio Domine quia non est hominis via eius: nec viri est ut ambulet, & dirigat gressus suos.
- 24. * Corripe me Domine, verumtamen in iudicio: & non in furore tuo, ne forte ad nihilum redigas me.
- 25. * Effunde indignationem tuam super Gentes, quae non cognoverunt te, & super provincias, quae nomen tuum non invocaverunt: quia comederunt Iacob, & devoraverunt eum, & consumpserunt illum, & decus eius dissipaverunt.

* Gen. 1. 1. Inf. 51. 16.

* Ps. 134. 7. Inf. 51. 16.

* Psal. 6. 1.

* Psal. 78. 6.

CA-

CAPUT XI.

Quia maledicitur qui non audit nec servat pactum Domini patribus datum, ideo praecipitur propheta ut illud servandum Iudaeis praedicet, sed frustra, cum magis sequantur patrum suorum scelera, variamque idololatriam: idcirco inferet Dominus inevitabilia in illos mala, nec proderunt eis idola, vel iustorum oratio, neque quod prius a Deo dilecti fuerint: refert prava Iudaorum studia de ipso ex terra delendo: sed perdentur qui nolunt audire prophetiam in nomine Domini.

- 1. **V**erbum, quod factum est a Domino ad Ieremiam, dicens:
- 2. Audite verba pacti huius, & loquimini ad viros Iuda, & habitatores Ierusalem,
- 3. & dices ad eos: Hec dicit Dominus Deus Israel: Maledictus vir, qui non audierit verba pacti huius,
- 4. quod praecipi patribus vestris in die, qua eduxi eos de Terra Aegypti, de fornace ferrea, dicens: Audite vocem meam, & facite omnia, quae praecipio vobis, & eritis mihi in populum, & ego ero vobis in Deum:
- 5. Ut suscitarem iuramentum, quod iuravi patribus vestris datum me eis terram fluentem lacte, & melle, sicut est dies haec. Et respondi, & dixi: Amen Domine.
- 6. Et dixit Dominus ad me: Vociferare omnia verba haec in civitatibus Iuda, & foris Ierusalem, dicens: Audite verba pacti huius, & facite illa:
- 7. quia contestans contestatus sum patres vestros in die, qua eduxi eos de Terra Aegypti usque ad diem hanc: manens confurgens contestatus sum, & dixi: Audite vocem meam:
- 8. & non audierunt, nec inclinaverunt aurem suam: sed abierunt unusquisque in pravitatem cordis sui mali: & induxi super eos omnia verba pacti huius, quod praecipi ut facerent, & non fecerunt.
- 9. Et dixit Dominus ad me: Inventa est coniuratio in viris Iuda, & in habitatoribus Ierusalem:
- 10. Reversi sunt ad iniquitates patrum suorum priores, qui noluerunt audire verba mea: & hi ergo abierunt post deos alienos, ut servirent eis: irritum fecerunt domus Israel, & domus Iuda pactum meum, quod pepigi cum patribus eorum:

11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

- 11. Quam ob rem haec dicit Dominus: Ecce ego inducam super eos mala, de quibus exire non poterunt: & clamabunt ad me, & non exaudiam eos.
- 12. Et ibunt civitates Iuda, & habitatores Ierusalem, & clamabunt ad deos, quibus libant, & non salvabunt eos in tempore afflictionis eorum.
- 13. * Secundum numerum enim civitatum tuarum erant dii tui Iuda: & secundum numerum viarum Ierusalem posuisti aras confusionis, aras ad libandum Baalim.
- 14. * Tu ergo noli orare pro populo hoc, & ne assumes pro eis laudem & orationem: quia non exaudiam in tempore clamoris eorum ad me, in tempore afflictionis eorum.
- 15. Quid est, quod dilectus meus in domo mea fecit scelera multa? numquid carnes sanctae auferent a te malitias tuas, in quibus gloriata es?
- 16. Olivam uberem, pulchram, fructiferam, speciosam vocavit Dominus nomen tuum: ad vocem loquelae, grandis exarsit ignis in ea, & combusta sunt fructeta eius.
- 17. Et Dominus exercituum qui plantavit te, locutus est super te malum: pro malis domus Israel & domus Iuda, quae fecerunt sibi ad irritandum me, libantes Baalim.
- 18. Tu autem Domine demonstra mihi, & cognovi: tunc ostendisti mihi studia eorum.
- 19. Et ego quasi agnus mansuetus, qui portatur ad victimam: & non cognovi quia cogitaverunt super me consilia, dicentes: Mittamus lignum in panem eius, & eradamus eum de terra viventium, & nomen eius non memoretur amplius.
- 20. * Tu autem Domine Sabaoth, qui iudicas iuste, & probas renes & corda, videam ultionem tuam ex eis: tibi enim revelavi causam meam.
- 21. Propterea haec dicit Dominus ad viros Anathoth, qui quaerunt animam tuam, & dicunt: Non prophetabis in nomine Domini, & non morieris in manibus nostris.
- 22. Propterea haec dicit Dominus exercituum: Ecce ego visitabo super eos: iuvenes morientur in gladio, filii eorum, & filiae eorum morientur in fame.
- 23. Et reliquiae non erunt ex eis: inducam enim malum super viros Anathoth, annum visitationis eorum.

* Supr. 2. 28.

* Supr. 7. 16. Inf. 14. 11.

FER. 3. MAIOR. HEBDOM.

* Infr. 17. 10. & 20. 12.

CA-

CAPUT XII.

Miratur propheta malorum prosperitatem, qui tamen parantur ad diem occisionis, suntque terra causa luctus: hereditas adversata est Domino suo, & pastores demoliti sunt vineam Domini, ideo traditur in dissipationem, cuius tamen rursus miserabitur Dominus, vastatis ipsius inimicis.

- 1. **I**ustus quidem tu es Domine, si disputem tecum: verumtamen iusta loquar ad te: * Quare via impiorum prosperatur: bene est omnibus, qui prævarentur, & iniquè agunt?
- 2. Plantasti eos, & radicem miserunt: proficiunt & faciunt fructum: prope es tu ori eorum, & longè à renibus eorum.
- 3. Et tu Domine nosti me, vidisti me, & probasti cor meum tecum: congrega eos quasi gregem ad victimam, & sanctifica eos in die occisionis.
- 4. Usquequo lugebit terra, & herba omnis regionis sicabitur propter malitiam habitantium in ea? consumptum est animal, & volucre, quoniam dixerunt: Non videbit novissima nostra.
- 5. Si cum peditibus currens laborasti: quomodo contendere poteris cum equis? cum autem in terra pacis securus fueris, quid facies in superbia Iordanis?
- 6. Nam & fratres tui, & domus patris tui, etiam ipsi pugnaverunt adversum te, & clamaverunt post te plenà voce: ne credas eis cum locuti fuerint tibi bona.
- 7. Reliqui domum meam, dimisi hereditatem meam: dedi dilectam animam meam in manu inimicorum eius.
- 8. Facta est mihi hereditas mea quasi leo in silva: dedit contra me vocem, ideo odiyi eam.
- 9. Numquid avis discolor hereditas mea mihi? numquid avis tincta per totum? venite, congregamini omnes bestiae terrae, properate ad devorandum.
- 10. Pastores multi demoliti sunt vineam meam, conculcaverunt partem meam: deriderunt portionem meam desiderabilem in desertum solitudinis.
- 11. Posuerunt eam in dissipationem, luxitque super me: desolatione desolata est omnis terra: quia nullus est qui recogitet corde.
- 12. Super omnes vias deserti venerunt vastatores, quia gladius Domini devorabit ab extremo terrae usque ad extremum eius: non est pax universae carni.
- 13. Seminaverunt triticum, & spinas

messuerunt: hereditatem acceperunt, & non eis pròderit: confundemini à fructibus vestris, propter iram furoris Domini.

14. Hæc dicit Dominus adversum omnes vicinos meos pessimos, qui tangunt hereditatem, quam distribui populo meo Israël: Ecce ego evellam eos de terra sua, & domum Iuda evellam de medio eorum.

15. Et cum evulsero eos, convertar, & miserebor eorum: & reducam eos, virum ad hereditatem suam, & virum in terram suam.

16. Et erit: si eruditi didicerint vias populi mei, ut iurent in nomine meo: Vivit Dominus, sicut docuerunt populum meum iurare in Baal: ædificabuntur in medio populi mei.

17. Quòd si non audierint, evellam gentem illam evulsionem & perditionem, ait Dominus.

CAPUT XIII.

Sicut lumbare Ieremia absconditum in Euphrate computruit; sic Iudæa primam Domino adhaerens, propter superbiam & idololatriam ab ipso abijcitur, omnesque dispergentur: revocantur tamen à Propheta, ut suam penitentiam devirent mala, alioqui Iudas auferetur propter suas iniquitates, qui ad penitentiam nequit adduci ob inveteratam in malis consuetudinem: interponitur etiam Propheta commiseratio.

- 1. **H**ÆC dicit Dominus ad me: Vade, & posside tibi lumbare lineum, & pones illud super lumbos tuos, & in aquam non inferes illud.
- 2. Et possedi lumbare iuxta verbum Domini, & posui circa lumbos meos.
- 3. Et factus est sermo Domini ad me, secundo, dicens:
- 4. Tolle lumbare, quod possidisti, quod est circa lumbos tuos, & surgens vade ad Euphraten, & absconde ibi illud in foramine petrae.
- 5. Et abii, & abscondi illud in Euphrate, sicut præceperat mihi Dominus.
- 6. Et factum est post dies plurimos, dixit Dominus ad me: Surge, vade ad Euphraten: & tolle inde lumbare, quod præcepi tibi ut absconderes illud ibi.
- 7. Et

* Sive Cinctorium. Hier. Gr. περιζωα, quod corpori proxime adhaeret, ut infr. 8. 11.

† Quod mandatum statim implevit, inquit Theodoret. Cui congruat Hugo, s. Thomas, Dionysius, & Primarii Rabini. Quamquam Hieron. (procem. com. in Osee) id in typo velit dictum. Distabat autem Euphrates ab Ierusalem 200. circiter leucis.

- 7. Et abii ad Euphraten, & fodi, & tuli lumbare de loco, ubi absconderam illud: & ecce computruerat lumbare, ita ut nulli usui aptum esset.
- 8. Et factum est verbum Domini ad me, dicens:
- 9. Hæc dicit Dominus: Sic putrescere faciam superbiam Iuda, & superbiam Ierusalem multam.
- 10. Populum istum pessimum, qui nolunt audire verba mea, & ambulant in pravitate cordis sui: abieruntque post deos alienos ut servirent eis, & adorarent eos: & erunt sicut lumbare istud, quod nulli usui aptum est.
- 11. Sicut enim adhæret lumbare ad lumbos viri, sic agglutinaui mihi omnem domum Israël, & omnem domum Iuda, dicit Dominus: ut essent mihi in populum, & in nomen, & in laudem, & in gloriam: & non audierunt.
- 12. Dices ergo ad eos sermonem istum: Hæc dicit Dominus Deus Israël: Omnis laguncula implebitur vino. Et dicent ad te: Numquid ignoramus quia omnis laguncula implebitur vino?
- 13. Et dices ad eos: Hæc dicit Dominus: Ecce ego implebo omnes habitatores terræ huius, & reges, qui sedent de stirpe David super thronum eius, & sacerdotes, & prophetas, & omnes habitatores Ierusalem, ebrietate.
- 14. & dispergam eos virum à fratre suo, & patres & filios pariter, ait Dominus: non parcam, & non concedam: neque miserebor ut non disperdam eos.
- 15. Audite, & auribus percipite. Nolite elevari, quia Dominus locutus est.
- 16. Date Domino Deo vestro gloriam antequam contenebrescat, & antequam offendant pedes vestri ad montes caliginosos: expectabitis lucem, & ponet eam in umbram mortis, & in caliginem.
- 17. Quòd si hoc non audieritis, in abscondito plorabit anima mea à facie superbia: * plorans plorabit, & deducet oculus meus lacrymam, quia captus est grex Domini.
- 18. Dic regi, & dominatrici: Humiliamini, sedete: quoniam descendit de capite vestro corona gloriæ vestræ.
- 19. Civitates Austri clausæ sunt, & non est qui aperiat: translata est omnis Iuda transmigratione perfectâ.
- 20. Levate oculos vestros, & videte qui venitis ab Aquilone: ubi est grex, qui datus est tibi, pecus inelytum tuum?

* Thren. 1. 2. * i. Ab Egypto nihil vobis auxiliij. Vide 4. Reg. 24. 8.

- 21. Quid dices cum visitaverit te? tu enim docuisti eos adversum te, & erudisti in caput tuum: numquid non dolores apprehendent te, quasi mulierem parturientem?
- 22. Quòd si dixeris in corde tuo: Quare venerunt mihi hæc? * Propter multitudinem iniquitatis tuæ revelata sunt verecundiora tua, pollutæ sunt plantæ tuæ.
- 23. Si mutare potest Æthiops pellem suam, aut pardus varietates suas: & vos poteritis benefacere, cum didiceritis malum.
- 24. Et disseminabo eos quasi stipulam, quæ vento raptatur in deserto.
- 25. Hæc fors tua, parsque mensuræ tuæ à me, dicit Dominus, quia oblita es mei, & confisa es in mendacio.
- 26. unde & ego nudavi fémora tua contra faciem tuam, & apparuit ignominia tua,
- 27. adulteria tua, & hinnitus tuus scelus fornicationis tuæ: super colles in agro vidi abominationes tuas. Væ tibi Ierusalem, non mundaberis post me: usquequo adhuc?

CAPUT XIV.

Siccitas magna in terra Iuda propter peccata populi; & orans Propheta pro eius liberatione & misericordia, prohibetur à Domino pro ipsis orare: nec suscipit Deus eorum ieiunia & victimas: propheta etiam illis securitatem promittentes, unà cum ipsis peribunt: luget Ieremias mortuos gladio & fame, populique peccata confitens orat pro misericordia.

- 1. **Q**uod factum est verbum Domini ad Ieremiam de sermonibus siccitatis.
- 2. Luxit Iudæa, & portæ eius corruerunt, & obscuratæ sunt in terra, & clamor Ierusalem ascendit.
- 3. Maiores miserunt minores suos ad aquam: venerunt ad hauriendum, non invenerunt aquam, reportaverunt vasa sua vacua: confusi sunt & afflicti, & operuerunt capita sua.
- 4. Propter terræ vastitatem, quia non venit pluvia in terram, confusi sunt agricolæ, operuerunt capita sua.
- 5. Nam & cerva in agro péperit, & reliquit: quia non erat herba.
- 6. Et ónagri steterunt in rupibus, traxerunt ventum quasi dracones, defecerunt oculi eorum, quia non erat herba.